

V Bruseli 12. marca 2024
(OR. en)

7628/24

ENV 283
SAN 149
CONSOM 101
AGRI 206
DELA CT 50

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	11. marca 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2024) 1454 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 11. 3. 2024, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741, pokiaľ ide o technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2024) 1454 final.

Príloha: C(2024) 1454 final

V Bruseli 11. 3. 2024
C(2024) 1454 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 11. 3. 2024,

**ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741, pokiaľ ide
o technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Vodné zdroje Únie sa dostávajú pod čoraz väčší tlak, čo vedie k nedostatku vody vo viacerých členských štátoch. K náporu na dostupnosť sladkej vody výrazne prispieva aj zmena klímy, nepredvídateľné modely počasia a sucha. V kontexte Európskej zelenej dohody sa v akčnom pláne pre obehové hospodárstvo¹ a v novej stratégii EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy² uvádza širšie opätovné využívanie vyčistenej odpadovej vody ako kľúčový nástroj na posilnenie schopnosti Únie reagovať na rastúce tlaky na vodné zdroje. V súlade so všeobecným cieľom odolnosti vôd, ktorý Európska únia presadzovala na konferencii OSN o vode v marci 2023, môže takáto prax obmedziť odbery z povrchových a podzemných vôd a podporiť ochranu vôd, a tým prispieť k obnove zdravšieho vodného cyklu.

V existujúcich právnych predpisoch sa hovorí o praxi opätovného využívania vody. V rámcovej smernici o vode (2000/60/ES)³ je opätovné využívanie vody v kombinácii s podporou využívania priemyselných technológií s efektívnou spotrebou vody a úsporných metód zavlažovania uvedené ako jedno z doplnkových opatrení, ktoré sa členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať na dosiahnutie cieľov týkajúcich sa dobrého kvalitatívneho a kvantitatívneho stavu útvarov povrchových a podzemných vôd. V smernici o čistení komunálnych odpadových vôd (91/271/EHS)⁴ sa vyžaduje, aby sa vyčistená odpadová voda podľa potreby opätovne použila. Prebiehajúca legislatívna revízia túto požiadavku posilňuje.

Spôľahlivé riadenie rizík je kľúčovým bezpečnostným prvkom na posilnenie dôvery verejnosti v tento postup.

Ustanovenia o riadení rizík v nariadení o opätovnom využívaní vody

V nariadení 2020/741 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody⁵ (ďalej len „nariadenie o opätovnom využívaní vody“) sa stanovujú harmonizované minimálne požiadavky na kvalitu vody v súvislosti s bezpečným opätovným využívaním vyčistených komunálnych odpadových vôd na poľnohospodárske zavlažovanie. Stanovujú sa v ňom aj minimálne požiadavky na monitorovanie, ustanovenia o riadení rizík s cieľom posúdiť a riešiť potenciálne ďalšie zdravotné a environmentálne riziká, požiadavky na povoľovanie a ustanovenia o transparentnosti, pričom sa verejnosti sprístupňujú kľúčové informácie o každom projekte opätovného využívania vody.

Podľa článku 6 ods. 1 nariadenia o opätovnom využívaní vody podlieha výroba a dodávanie regenerovanej vody povoleniu. Povolenia musia byť založené na dôkladnom pláne riadenia rizík (článok 6 ods. 3), ktorý musí spĺňať požiadavky stanovené v článku 5. Okrem toho sa v

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiónov – Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo – Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu [COM(2020) 98 final].

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy [COM(2021) 82 final].

³ Smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁴ Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd (Ú. v. ES L 135, 30.5.1991, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741 z 25. mája 2020 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody (Ú. v. EÚ L 177, 5.6.2020, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj>).

prílohe II uvádza zoznam všetkých kľúčových prvkov, ktoré sa v pláne riadenia rizík musia zohľadniť. Riadenie rizík si vyžaduje proaktívnu identifikáciu a riadenie rizík. Prostredníctvom analýzy založenej na kľúčových prvkoch z prílohy II by sa v pláne riadenia rizík mali určiť všetky dodatočné požiadavky na kvalitu vody potrebné na zabezpečenie dostatočnej ochrany zdravia ľudí a zvierat a životného prostredia. Keďže riadenie rizík je komplexnou úlohou, Komisia sa nariadením o opätovnom využívaní vody splnomocňuje k vypracovaniu technických špecifikácií kľúčových prvkov z prílohy II. Takéto technické špecifikácie by takisto mali byť v súlade s medzinárodnými usmerneniami a normami, ako sú usmernenia a normy vypracované Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) a Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ISO).

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Toto delegované nariadenie bolo vypracované na základe viacerých technických štúdií – vrátane správ „*Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge – Towards a legal instrument on water reuse at EU level* (Minimálne požiadavky na kvalitu, pokiaľ ide o opätovné využívanie vody pri poľnohospodárskom zavlažovaní a dopĺňaní kolektorov podzemnej vody – Smerom k právnemu nástroju o opätovnom využívaní vody na úrovni EÚ)“⁶ a „*Technical Guidance – Water Reuse Risk Management for Agricultural Irrigation Schemes in Europe* (Technické usmernenie – Riadenie rizík opätovného využívania vody pre systémy poľnohospodárskeho zavlažovania v Európe)“⁷, ktoré vypracovalo Spoločné výskumné centrum (JRC), a na základe medzinárodne uznávaných usmernení a noriem, najmä príručky WHO o plánovaní bezpečnosti sanitácie⁸, ISO 20426 (2018)⁹, ISO 16075 – 1 až 2 (2020)¹⁰ a austrálskych usmernení pre recykláciu vody (2006)¹¹.

Od mája do novembra 2021 sa zorganizovalo päť technických seminárov o riadení rizík pri opätovnom využívaní vody. Orgánom, spoločnostiam prevádzkujúcim čistiare odpadových vôd a iným zainteresovaným stranám poskytli príležitosť diskutovať a nastoliť otázky.

⁶ Alcalde-Sanz, L. a Gawlik, B. M.: *Minimum quality requirements for water reuse in agricultural irrigation and aquifer recharge - Towards a legal instrument on water reuse at EU level* (Minimálne požiadavky na kvalitu, pokiaľ ide o opätovné využívanie vody pri poľnohospodárskom zavlažovaní a dopĺňaní kolektorov podzemnej vody – Smerom k právnemu nástroju o opätovnom využívaní vody na úrovni EÚ), Európska komisia, Luxemburg, 2017, JRC 109291.

⁷ Maffettone, R. a Gawlik, B. M.: *Technical guidance: water reuse risk management for agricultural irrigation schemes in Europe* (Technické usmernenie: Riadenie rizík opätovného využívania vody pre systémy poľnohospodárskeho zavlažovania v Európe), Európska komisia, Luxemburg, 2022, JRC 129596.

⁸ WHO, *Sanitation safety planning: manual for safe use and disposal of wastewater, greywater, and excreta* (Plánovanie bezpečnosti sanitácie: príručka o bezpečnom používaní a zneškodňovaní odpadovej vody, odpadovej vody z domácností a exkrementov), Ženeva, 2016.

⁹ ISO 20426:2018. *Guidelines for health risk assessment and management for non-potable water reuse* (Usmernenia pre posudzovanie a riadenie zdravotných rizík na účely opätovného využívania vody, ktorá nie je určená na pitie).

¹⁰ ISO 16075-1:2020 *Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects — Part 1: The basis of a reuse project for irrigation* (Usmernenia pre použitie vyčistenej odpadovej vody na projekty zavlažovania – Časť 1: Základ projektu opätovného využívania vody na zavlažovanie); ISO 16075-2:2020 *Guidelines for treated wastewater use for irrigation projects — Part 2: Development of the project* (Usmernenia pre použitie vyčistenej odpadovej vody na projekty zavlažovania – Časť 2: Vývoj projektu).

¹¹ NRMMC–EPHC–AHMC, *Australian guidelines for water recycling: managing health and environmental risks (phase 1). National Water Quality Management Strategy* [Austrálske usmernenia k recyklovaniu vody: riadenie zdravotných a environmentálnych rizík (fáza 1). Národná stratégia riadenia kvality vody], Canberra, 2006.

Výsledkom seminárov bola zbierka prípadových štúdií, ktoré možno nájsť v uvedených technických usmerneniach JRC.

Experti z orgánov členských štátov a zainteresované strany sa zišli v rámci pracovnej skupiny pre opätovné využívanie vody zriadenej v rámci spoločnej stratégie vykonávania (CIS)¹² a boli úzko zapojení do technickej diskusie o špecifikáciách pre riadenie rizík. Do diskusií bola úzko zapojená aj expertná skupina pre vodu a povodne¹³, ktorá dostala príležitosť vyjadriť sa k návrhu delegovaného nariadenia a technickým špecifikáciám, ktoré sa v ňom stanovujú. Prípravné schôdze sa konali 17. až 18. novembra 2022, 13. až 14. marca 2023 (pracovná skupina pre opätovné využívanie vody) a 16. októbra 2023 (expertná skupina).

Verejnosť mala možnosť predkladať svoje pripomienky k návrhu delegovaného nariadenia od 11. januára do 8. februára 2024. Celkovo bolo prijatých 32 príspevkov: 6 od verejných orgánov, 2 od výskumných ústavov, 14 od podnikateľských združení, 3 od mimovládnych organizácií a 7 od občanov. Malý počet prispievateľov vyjadriť nesúhlas so zásadou opätovného využívania vody namiesto poskytnutia stanoviska k technickým špecifikáciám. Iní prispievatelia vyzvali na stanovenie konkrétnych parametrov nad rámec minimálnych požiadaviek stanovených v nariadení o opätovnom využívaní vody. Iní ponúkli konkrétne návrhy, ktoré pomohli zlepšiť kvalitu návrhu.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Článkom 5 ods. 5 nariadenia o opätovnom využívaní vody sa stanovuje právny základ na prijatie tohto delegovaného nariadenia. Konkrétnejšie, článkom 5 ods. 5 sa Komisia splnomocňuje prijímať delegované akty, ktorými sa dopĺňa nariadenie s cieľom stanoviť technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík stanovených v prílohe II k uvedenému nariadeniu.

Toto delegované nariadenie má túto štruktúru:

- V článku 1 sa uvádza, že v prílohe k delegovanému nariadeniu sa stanovujú technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík z prílohy II k nariadeniu o opätovnom využívaní vody.
- V článku 2 sa stanovujú dátumy nadobudnutia účinnosti a začatia uplatňovania tohto delegovaného nariadenia.
- V prílohe k tomuto delegovanému nariadeniu sa napokon stanovujú potrebné technické špecifikácie všetkých kľúčových prvkov riadenia rizík s cieľom umožniť zodpovedným stranám vypracovať spoľahlivé plány riadenia rizík a zaistiť bezpečnosť projektov opätovného využívania vody.

¹² <https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/dd9b4484-2935-4ee8-b3ce-72f844f3644c>.

¹³ Uverejnené v Registri expertných skupín Komisie a podobných subjektov, kód E03687.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 11. 3. 2024,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741, pokiaľ ide o technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741 z 25. mája 2020 o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody¹⁴, a najmä na jeho článok 5 ods. 5 druhý pododsek,

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2020/741 sa stanovujú minimálne požiadavky na bezpečné opätovné využívanie vody na poľnohospodárske zavlažovanie. V článku 6 uvedeného nariadenia sa vyžaduje, aby výroba a dodávka regenerovanej vody podliehali povoleniu a aby takéto povolenie vychádzalo z plánu riadenia rizík. V článku 5 ods. 3 uvedeného nariadenia sa zas vyžaduje, aby boli plány riadenia rizík opätovného využívania vody založené na prvkoch riadenia rizík stanovených v prílohe II k uvedenému nariadeniu.
- (2) Vypracovanie plánu riadenia rizík opätovného využívania vody môže byť zložitým procesom, ktorý si vyžaduje multidisciplinárny prístup a zapojenie viacerých aktérov do jeho prípravy. Preto treba stanoviť technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík stanovených v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2020/741, aby sa zabezpečilo, že plány riadenia rizík opätovného využívania vody budú spoľahlivé, kvalitné a založené na systematickom prístupe. Cieľom je podrobnejšie stanoviť, ako by autori plánu riadenia rizík a posudzovatelia rizík zapojení do jeho zriadenia mali primerane zvážiť všetky kľúčové prvky prostredníctvom štruktúrovanej a komplexnej analýzy systému opätovného využívania vody. Na vypracovanie plánu riadenia rizík by malo byť možné použiť existujúce protokoly o posúdení a riadení rizika za predpokladu, že sa dodržia technické špecifikácie stanovené v tomto delegovanom nariadení.
- (3) Aby plány riadenia rizík poskytovali spoľahlivé dôkazy na podporu zavedenia preventívnych opatrení a bariér a aby sa zabezpečilo, že zavlažovanie regenerovanou vodou je bezpečné pre zdravie ľudí a zvierat a pre životné prostredie, mali by byť podložené najspoľahlivejšími dostupnými vedeckými dôkazmi a inými podpornými zdrojmi, ktoré sú v pláne riadenia rizík plne zdokumentované.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 177, 5.6.2020, s. 32 – 55.

- (4) Systémy opätovného využívania vody zavedené v členských štátoch sa môžu líšiť, pokiaľ ide o ich zostavu, a môžu slúžiť veľkému počtu koncových používateľov. Okrem toho sa jeden plán riadenia rizík môže v súlade s nariadením (EÚ) 2020/741 vzťahovať na viac ako jeden systém opätovného využívania vody. Technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík by mali byť dostatočne flexibilné na to, aby sa prispôbili týmto rozdielom, pričom by mali poskytovať komplexný prehľad o systéme a dostatok informácií na to, aby bolo možné identifikovať všetky potenciálne súvisiace riziká,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Technické špecifikácie kľúčových prvkov riadenia rizík stanovených v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2020/741 sú stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. 3. 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN